ОПШТИНА БИТОЛА

Годишен план за спречување на корупција за 2021 година

јули, 2021

ВОВЕД

Корупцијата е динамична појава која има многу форми и се поврзува со различни економски, правни, политички, социолошки и други фактори. Негативните ефекти од корупцијата се огромни и далекусежни, протегајќи се низ јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор. Коруптивното однесување ја поткопува довербата во институциите на системот, ефикасното користење на јавните ресурси и претставува закана за демократијата и остварувањето на човековите права поради ерозија на општествените вредности.

Во Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси под корупција се подразбира: „злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг", а „под судир на интереси се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности".

Интегритетот и корупцијата се две спротивставени појави, односно секое коруптивно дејство подразбира кршење на интегритетот. Интегритет е квалитет на дејствување во согласност со општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес.

Извештаите на Европската комисија за напредокот на Република Северна Македонија, евалуациите на ГРЕКО, како и извештаите на други релевантни организации континуирано укажуваат на неповолните состојби во справувањето со корупцијата. Истражувањата на перцепцијата на граѓаните покажуваат прифаќање на корупцијата како начин наживеење. Таа е длабоко и широко распространета во сите пори на општеството, што упатува на неопходноста од нејзино намалување, со стремеж кон нејзино искоренување.

Борбата против корупцијата не е едноставен процес, туку подразбира ангажман на целото општество и иницијативност на сите нивоа. Секој поединец има законска и морална обврска да се бори против корупцијата. Ова не значи само препознавање на корупцијата и воздржување од коруптивни дејствија, туку и пријавување случаи кога постојат сомнежи за корупција.

Општина Битола, во функција на продолжување на борбата против корупцијата и судирот на интереси, го изработи овој програмски документ во кој се апострофирани значајни компоненти, кои треба да се спроведат во тековната 2021 година.

Програмскиот документ ги утврдува приоритетните цели како и мерките и активностите што Општина Битола треба да ги преземе за нивна реализација и креирање на соодветни политики кои треба да дадат резултати при постигнувањето на целите на оваа програма.

ШТО Е КОРУПЦИЈА

Во најширока смисла на зборот, корупција е искористување на службената положба за приватни цели. Ова значи дека кога постои корупција вршењето на јавни овластувања и работи од јавен интерес добива карактер на вршење определени услуги само за оние граѓани што можат да ги платат.

Поединецот кој коруптивно се однесува, преку злоупотреба на својата положба се здобива со материјална или нематеријална корист (одредени поволности), која може да биде наменета за него или за некој друг. На овој начин, одредени лица недозволиво стекнуваат корист, додека на други им е отежнато остварувањето на некое право, кое инаку им следува по законски пат. Од корупцијата корист може да имаат две страни во еден однос, а штетата да биде последица по пошироката општествена заедница.

ПРАВНИ ПРОПИСИ ОД ОБЛАСТА НА КОРУПЦИЈАТА

Постојат повеќе закони кои се однесуваат на корупцијата. Меѓу позначајните се: Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, Кривичниот законик, Законот за заштита на укажувачи и Законот за лобирање. Во заложбите на меѓународната заедница во борбата против корупцијата се донесени Конвенцијата на Обединетите нации против корупција и Цивилната конвенција за спречување корупција. Република Северна Македонија ги има ратификувано овие меѓународни документи и истите претставуваат дел од домашното законодавство.

АНТИКОРУПЦИСКА ПОЛИТИКА – ПОЛИТИКА ЗА ИНТЕГРИТЕТ НА ОПШТИНА БИТОЛА

Во извршувањето на своите овластувања и должности, градоначалникот, членовите на Советот и сите вработени во општинската администрација ги почитуваат начелата на законитост, еднаквост и јавност, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било и со целосно почитување на јавниот интерес.

Притоа, внимаваат да не се стават во состојба на судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности не смеат да се раководат од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице.

Каков било фактички, потенцијален или видлив, судир на интерес задолжително се пријавува кај лицето за интегритет, согласно насоките за спречување на судир на интереси.

Службените лица не примаат подароци, привилегии или погодности. Исклучоците од оваа забрана се утврдени со закон. Подароците, без разлика дали се примени или одбиени, а кои не било можно да се вратат, како и без разлика на нивната вредност, задолжително се евидентираат, а копија од листата од евиденцијата за примените подароци се доставува до Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно закон.

Секој е должен во вршењето на функцијата, јавното овластување и службената должност да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно.

Вработените во општинската администрација се придржуваат до Кодексот за административни службеници.

Општина Битола обезбедува услови за заштитено внатрешно пријавување на разумни сомневања и сознанија дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Општина Битола се стреми кон рационално искористување на локалните ресурси, грижа за имотот и ресурсите и заштита и унапредување на животната средина. Буџетот на единицата на локалната самоуправа се носи и спроведува преку транспарентен и партиципативен процес во сите фази од буџетскиот циклус, со примена на буџетирање засновано на приоритети и родово одговорно буџетирање.

Општина Битола спроведува систем на јавни набавки со кој се подигнува квалитетот и обемот на услугите кои ги испорачува до граѓаните, како и довербата на бизнис заедницата кон единицата на локалната самоуправа и нејзината администрација, во согласност со позитивните законски прописи.

Општина Битола се залага за транспарентно работење и редовно и навремено ја информира јавноста за својата работа преку својата интернет страница, општинскиот весник, прес конференции, соопштенија и други алатки.

Општина Битола обезбедува брз и лесен пристап до информациите од јавен карактер. Расположливите информации проактивно се објавуваат на интернет страницата и редовно се ажурираат, во согласност со одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Општина Битола соработува со Државната комисија за спречување на корупцијата и други институции вклучени во превенција и борба против корупцијата.

АКТИВНОСТИ КОИ СЕ ОСЕТЛИВИ НА КОРУПЦИЈА

Активностите кои се идентификувани како осетливи на корупција по области, а за кои се определени соодветни мерки во акцискиот план, се следните:

- Јавни набавки и реализација на договори за јавни набавки

- Управување со човечките ресурси
- Инспекциски надзор
- Издавање на согласности, дозволи, одобренија и лиценци
- Реализација на проекти
- Финансиско управување и контрола

ЦЕЛИ НА ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА АНТИКОРУПЦИЈА

Годишниот акциски план за антикорупција се фокусира на реализација на четири цели преку кои ми се намалила системската осетливост на корупција во рамките на Општина Битола, и тоа:

1) Зголемување на транспарентноста и одговорноста на вработените кон граѓаните, како и подобрување на ефикасноста во работењето;

2) Еднаков третман кон граѓаните во добивањето на услуги од страна на општинската администрација;

3) Воспоставување на механизми во рамките на општината кои ја ограничуваат и спречуваат можноста за злоупотреба на службената положба за остварување на лична корист;

4) Воспоставување на механизми за стимулација и поттикнување на вработените во општинската администрација со цел извршување на задачите на подобар и поквалитетен начин.

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА АНТИКОРУПЦИЈА ЗА 2021 ГОДИНА ВО ОПШТИНА БИТОЛА			
Реден број.	**Активност**	**Носител на активностите**	**Временски рок**
1.	Изработка на процедури за јавни набавки за сите процеси кои не се опфатени со Законот за јавни набавки и кои не се детално прецизирани, вклучувајќи го Годишниот план за јавни набавки	Одделение за јавни набавки Секретар	Декември 2021
2.	Јавно објавување на сите интерни процедури на веб страницата	Раководител на Одделение за ИТ Пом. раководител на Сектор за правно-нормативни, административни и општи работи Секретар	Декември 2021
3.	Јавно објавување на веб страницата на општината на сите услуги, правила, процедури, ценовници, активности, извештаи и др.	Раководител на Одделение за ИТ Пом. раководител на Сектор за правно-нормативни, административни и општи работи Секретар	Декември 2021
4.	Анализа за можноста од воведување на систем за електронско следење на сите поднесени предмети во општината	Раководител на Одделение за ИТ Пом. раководител на Сектор за правно-нормативни, административни и општи работи Секретар	Декември 2021
5.	Јавно објавување на годишниот извештај за работата на градежната инспекција	Раководител на Сектор – Општински инспекторат Раководител на Одделение за ИТ Секретар	Декември 2021
6.	Јавно објавување на сите здруженија на граѓани и невладини организации кои добиле средства од општината	Пом. раководител на Сектор за финансиски прашања Раководител на Сектор за јавни дејности Секретар	Декември 2021
7.	Потпишување на изјава за прифаќање и примена на Етичкиот кодекс на административните службеници	Раководител на Одделение за човечки ресурси Секретар	Декември 2021

Бр. 08-45/3
23.07.2021 год.

ГРАДОНАЧАЛНИК
НА ОПШТИНА БИТОЛА
М-р Наташа Петровска